

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság a Szegeden, 2017. február 16. napján tartott fellebbezési nyilvános ülés alapján meghozta a következő

Í T É L E T T:

A testi sértés büntette miatt a vádlott ellen indított büntetőügyben a **Fővárosi Törvényszék** 2016. szeptember 7. napján kihirdetett **28.B.228/2016/31.** számú ítéletét

megváltoztatja:

A Budapesti XX., XXI. és XXIII. Kerületi Bíróság 4.B.XX.717/2014/2. számú ítéletének a próbára bocsátást kimondó rendelkezését **hatályon kívül helyezi.**

A testi sértés büntettét Btk. 164. § (1) bekezdés, **(3) bekezdés**, (8) bekezdés 2. fordulat szerint **minősíti.**

A lopás vétségének kísérletében a bűnösség megállapítását **mellőzi.**

A szabadságvesztést **4 (négy) évre súlyosítja**, a vádlottat **3 (három) év közügyektől eltiltásra is ítéli.**

A szabadságvesztésbe a vádlott által a **2014. május 20. napjától 2014. május 23. napjáig, és a 2014. augusztus 22. napjától 2014. augusztus 24. napjáig** előzetes fogvatartásban töltött időt **számítja be.**

Egyebekben az elsőfokú ítéletet **helybenhagyja** azzal, hogy a vádlott születésének helye helyesen: (Település megnevezése), személyazonosító okmányának száma helyesen: (szám).

A halmazati büntetést a testi sértés büntette és a Budapesti XX., XXI. és XXIII. Kerületi Bíróság 4.B.XX.717/2014/2. számú ítéletével megállapított lopás vétségének kísérlete miatt tekinti kiszabottnak.

A vádlottat szabadságvesztésre ítéltnek tekinti, amelyet börtönben kell végrehajtani.

Az első fokú eljárásban felmerült és a vádlott által fizetendő bűnügyi költség összege helyesen: **815.468.- (nyolcszáztizenötezer-négyszázhatvannyolc) forint.**

Kötelezi a vádlottat a másodfokú eljárás során felmerült **5.000.- (ötezer) forint** bűnügyi költség

megfizetésére az államnak, a Fővárosi Törvényszék Gazdasági Hivatalának felhívása szerint.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

INDOKOLÁS

Az elsőfokú bíróság a vádlottat bűnösnek mondta ki testi sértés büntetében [Btk. 164. § (1) bekezdés, (8) bekezdés 2. fordulat], valamint a Budapesti XX., XXI. és XXIII. Kerületi Bíróság 2014. május 26. napján jogerős 4.B.XX.717/2014/2. számú ítéletével alkalmazott próbára bocsátás megszüntetése mellett lopás vétségének kísérletében [Btk. 370. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b) pont, bc) alpont]. Ezért halmazati büntetésül 3 év börtönbüntetésre ítélte. A vádlott által előzetes fogvatartásban töltött időt a kiszabott szabadságvesztésbe beszámította akként, hogy egy napi fogvatartásnak egy napi szabadságvesztés felel meg. Megállapította, hogy a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontja a büntetés kétharmada, de legkevesebb három hónapnak a kitöltését követő nap.

Rendelkezett az eljárás során lefoglalt bűnjelek lefoglalásának megszüntetéséről és azok kiadásáról, illetőleg megsemmisítéséről, továbbá kötelezte a vádlottat az első fokú eljárás során felmerült 825.184.-Ft bűnügyi költség viselésére.

A törvényszék ítélete ellen ellenérdekű fellebbezések kerültek bejelentésre. Így az ügyész a vádlott terhére súlyosítás érdekében, hosszabb tartamú szabadságvesztés büntetés kiszabása végett, míg a vádlott és védője egyezően téves minősítés miatt, enyhítés érdekében.

A fellebbviteli főügyészség az ügyész által bejelentett fellebbezést fenntartotta, s azt akként módosította, hogy indítványozta a vádlottal szemben közügyek gyakorlásától eltiltás kiszabását is. Álláspontja szerint ugyanis az elsőfokú bíróság ezzel kapcsolatban téves jogi álláspontot foglalt el, hiszen önmagában az a körülmény, hogy a vádlott nem magyar állampolgár, nem zárja ki a mellékbüntetés alkalmazását, mivel a közügyektől eltiltás olyan korlátozásokat is tartalmaz, amely nem kizárólag magyar állampolgárokat érinthet. Összességében az első fokú ítélet megváltoztatására, a szabadságvesztés tartamának súlyosítására, mellékbüntetésül közügyektől eltiltás alkalmazására, illetőleg a beszámításra vonatkozó adatok pontosítására tett indítványt az ítélet egyéb rendelkezéseinek helybenhagyása mellett.

A fellebbezési nyilvános ülésen a védő az eltérő minősítést, a cselekmény életveszélyt okozó testi sértés büntettként történő minősítését, illetve a kiszabott büntetés enyhítését célzó fellebbezését fenntartotta. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság nem megfelelően járt el a bűnösségi körülmények értékelése során, és tévesen jutott arra az álláspontra, hogy a vádlott beismerő vallomása nem vehető enyhítő körülményként figyelembe. Sérelmezte, hogy a törvényszék annak ellenére nem értékelte a sértetti közrehatást enyhítő körülményként, hogy az általa megállapított tényállás szerint is adatok merültek fel arra vonatkozóan, hogy a sértett több alkalommal sértegette a vádlott élettársát. További enyhítő körülményként indítványozta értékelni, hogy a súlyosabb minősítést megalapozó eredménnyel kapcsolatban csupán közvetett ok-okozati viszony állapítható meg, valamint azt is, hogy a vádlott a hatósággal együttműködött az eljárás során.

Összességében elsődlegesen a kiszabott büntetés enyhítésére, másodlagosan a törvényszék ítéletének helybenhagyására tett indítványt.

A másodfokú bíróság a fellebbezési eljárásban a Be. 348. § (1) bekezdése alapján eljárva a törvényszék ítéletét az azt megelőző bírósági eljárással együtt felülbíráta. Ennek során azt állapította meg, hogy az elsőfokú bíróság az eljárása során nem vétett olyan eljárási szabálysértést, amely az ítélet érdemi felülbírálatának akadályát képezné.

A törvényszék a tényállás felderítési feladatának eleget téve a vád tárgyát képező lényeges releváns tényekre a bizonyítást a szükséges és lehetséges körben és mélységben felvette. Az ennek során beszerzett bizonyítékokat egyenként és összességükben is mérlegelési körébe vonta és indokolási kötelezettségének eleget téve részletesen számot adott arról, hogy mely bizonyítékokat miért és mennyiben fogadott, illetőleg vetett el. A törvényszék bizonyítékok értékelésével kapcsolatos indokolása csupán annyiban szorult korrekcióra, hogy a másodfokú bíróság mellőzte az ítélet 10. oldalának 9. bekezdéséből (tanú neve) tanúvallomásaival összefüggésben a rendőri jelentésre történő hivatkozást, hiszen a Be. 168. § (1) bekezdés harmadik mondata szerint a gyanúsított és a tanú kihallgatásáról, illetőleg a szembesítésről jelentés nem készíthető.

Egyebekben az elsőfokú bíróság logikus és az iratoknak mindenben megfeleltethető magyarázatát adta annak, hogy a vádlott orvosi iratokkal cáfoltt védekezését miért vetette el, és a tényállást miért a cselekmény bizonyos szakaszát észlelő tanúk vallomása és egyéb bizonyítékok alapján állapította meg. A törvényszék által ezzel összefüggésben kifejtettek összhangban voltak az eljárás során felmerült bizonyítékokkal.

A másodfokú bíróság a Be. 352. § (1) bekezdés a) pontja alapján az első fokú ítélet tényállását az alábbiakkal kiegészítette, illetőleg helyesbítette:

a vádlott magyar anyanyelvű.

A vádlott nem büntetett előéletű, a hivatkozott ítélettel a büntetőjogi felelősségre vonására került sor.

A sértett a bántalmazás következtében - helyesen - öt külső sérülést szenvedett el.

A fenti kiegészítéssel és helyesbítésekkel a törvényszék által megállapított tényállást az ítélet tábla a felülbírálatára alapjául elfogadta.

Az elsőfokú bíróság a megalapozott tényállásból okszerűen következtetett a vádlott bűnösségére és helyesen állapította meg azt is, hogy a jelen eljárásban a vád tárgyává tett vádlotti magatartás halált okozó testi sértés büntettének minősül. A cselekmény minősítése, illetve az ezzel kapcsolatos jogi indokolás azonban egyrészt hiányos, másrészt téves volt, továbbá eljárási alap nélkül foglalkozott a jogi indokolás körében az elsőfokú bíróság a próbára bocsátással érintett bűncselekmény jogi minősítésével - hiszen az már jogerősen megtörtént -, ezért az ítélet 16. oldalán a 2. pontban szereplő okfejtést a másodfokú bíróság mellőzte.

A Btk. 164. §-a szerinti testi sértésnek két alapesete van, az (1) és a (2) bekezdés szerinti könnyű testi sértés vétsége, illetve az (1) és (3) bekezdés szerinti súlyos testi sértés büntette. A törvényi tényállás minősített eseteket is szabályoz, amelyek részben eltérő büntetési tételt alkalmaznak a különböző alapesetekhez képest, részben pedig a megvalósult alapesettől függetlenül ugyanazon büntetési tételt rendelik az egyes minősített esetekhez. A Btk. 164. § (8) bekezdése nem tesz a büntetés tekintetében különbséget aszerint, hogy a súlyosabb eredmény, azaz az életveszély vagy a halál melyik alapesethez kötődik, azonban valamely bűncselekmény minősített esete kizárólag az alapesettel együtt állapítható meg, anélkül nem, minthogy bűncselekmény nincs törvényi

alaptényállás nélkül. Éppen ezért tévesen járt el a törvényszék, amikor a jogi indokolás körében elmulasztott állást foglalni abban a kérdésben, hogy a testi sértésnek melyik alapesete valósult meg, amelyet a másodfokú bíróság az alábbiak szerint pótol:

Figyelemmel a kifejtett erőbehatások számára, erejére, módjára és a bántalmazott testtájékra, a vádlott számolt azzal, hogy fennáll a reális esélye annak, hogy a sértett a bántalmazással összefüggésben 8 napon túl gyógyuló sérüléseket szenvedjen el, amely lehetőségbe a vádlott belenyugodott. Így a vádlott szándéka a 8 napon túl gyógyuló sérülés okozására kiterjedt, s ezáltal a cselekménye a Btk. 164. § (1) és (3) bekezdésébe szerinti súlyos testi sértés büntetettébe ütközik, s a (8) bekezdés 2. fordulata szerint minősül.

Helytelen jogi álláspontot foglalt el az elsőfokú bíróság az ítélet 16. oldalának 5. bekezdésében, amikor azt fejtette ki, hogy mivel a testi sértési cselekmény indította el a halál bekövetkeztéhez vezető okfolyamatot, úgy szóba sem kerülhet a cselekmény enyhébb testi sértés büntetéként történő minősítése. Ez az álláspont téves, hiszen ebből az következne, hogy az oksági kapcsolat fennállta minden esetben, az elkövetőnek a cselekménye eredményéhez kapcsolódó felróható pszichés viszony (a bűnösség) nélkül, önmagában megalapozza a büntetőjogi felelősséget a halálos eredmény tekintetében, amely esetben a bűncselekmény egyik fogalmi elemének a hiánya esetén is bűncselekményt kellene megállapítani, ami nyilvánvalóan alapvetően téves nézet.

A halált okozó testi sértés büntette ún. vegyes bűnösségi alakzatú bűncselekmény, amely esetben vizsgálni kell azt, hogy a súlyosabb minősítést megalapozó eredmény tekintetében megállapítható-e a vádlott gondatlansága. Ezért állást kell foglalni abban a kérdésben, hogy a halálos sérülés lehetőségével kapcsolatban a vádlottnak milyen tudattartalma volt és ahhoz érzelmileg hogyan viszonyult. Csak ennek a konkrét vizsgálatával lehet megállapítani azt, hogy a súlyosabb eredmény tekintetében megállapítható-e valamely személy büntetőjogi felelőssége.

Az elsőfokú bíróság e körben az indokolási kötelezettségét is megsértve ítéletének 16. oldal 3. bekezdésében arra az álláspontra helyezkedett, hogy a vádlott esetében a halálos eredményt illetően a tudatos gondatlanság állapítható meg, mert a vádlott tudatában fel kellett, hogy merüljön a cselekmény lehetséges következménye, de könnyelműen bízott annak elmaradásában. Ugyanakkor ezzel összefüggésben az elsőfokú bíróság ítéletében azt már nem állapította meg, hogy álláspontja szerint mi volt az a tény, amelyre a vádlott ezt a könnyelmű bizakodását alapozta. Ilyen tény hiányában pedig a tudatos gondatlanság nem, hanem csakis az eshetőleges szándékot kellene megállapítani. Az eljárás során pedig ilyen tény nem merült fel.

Az ítélet tábla álláspontja szerint azonban a törvényszéknek téves volt az az álláspontja is, amely szerint a vádlott számolt a sértett halálával. Az orvosszakértői vélemények adatai szerint a vádlott bár életfontosságú szerveket tartalmazó testtájékot támadott a sértett fejét és nyakát rúgva, illetve taposva, azonban a cselekmény kifejtése során csak közepes, illetve a középezt valamivel meghaladó erőt fejtett ki, és az erőbehatások száma sem volt nagyobb. Ezért a bántalmazás körülményeiből nem lehet megalapozottan azt a következtetést levonni, hogy a sértett halálának lehetősége valóban ténylegesen felmerült a vádlott tudatában, ugyanakkor a vádlottól elvárható figyelem, körültekintés esetén ezzel a lehetőséggel számolnia kellett volna. Erre figyelemmel a vádlottat a bekövetkezett halálos eredménnyel összefüggésben a gondatlanság enyhébb foka, a hanyagság (Btk. 8. § 2. fordulat) terheli.

Nem osztotta az ítélet tábla a védelemnek azt az álláspontját, amely szerint az ok-okozati viszony közvetettsége, illetőleg a sértett legyengült általános egészségi állapota mint közreható okra

tekintettel a cselekmény csupán életveszélyt okozó testi sértés büntettének minősülhet, hiszen figyelemmel a már kifejtettek tekintettel, a vádlott cselekménye oksági kapcsolatban állt a bekövetkezett eredménnyel, a vádlott bűnössége - a hanyagság formájában - pedig kiterjedt a halálos eredményre is, így a törvényszék helyesen minősítette cselekményét halált okozó testi sértés büntettének.

Észlelte a másodfokú bíróság, hogy a törvényszék arra történő hivatkozással, hogy a vádlott ez irányú védekezését utóbb visszavonta, egyáltalán nem foglalkozott a jogos védelem kérdésével. Az iratokból megállapíthatóan azonban a vádlott bv. intézetbe történő befogadása során keletkezett orvosi vélemény nem tartalmazott olyan külsérelmi nyomot, amely alátámasztotta volna a vádlott által előadott azon védekezést, amely szerint a sértett őt ököllel arcul ütötte, így az ítélet tábla a jogi indokolást kiegészítette azzal is, hogy a vádlott nem volt jogos védelmi helyzetben a sértett bántalmazása során.

A büntetés kiszabása során figyelembe vett körülményekkel kapcsolatban a másodfokú bíróság részben osztotta a védő által előadottakat. Téves volt az elsőfokú bíróságnak az az álláspontja, amely szerint a vádlott csupán ténybeli beismerő vallomást tett, amely enyhítő körülményként nem vehető figyelembe, hiszen a bírósági tárgyaláson a vádlott azt a nyilatkozatot tette, hogy „elismerem a bűncselekmény elkövetését”. Önmagában az, hogy a vádlott kevesebb erőbehatást ismert el a tényállásban megállapíthatóhoz képest, még nem jelenti azt, hogy a bűnösségét tagadta. Úgyszintén nem minősül a bűnösség tagadásának az eltérő jogi minősítést célzó védekezés sem, így az ítélet tábla további enyhítő körülményként értékelte a vádlott bűnösségre is kiterjedő beismerő vallomását.

A jogi indokolás már hivatkozott helyesbítésére tekintettel további enyhítő körülményként vette figyelembe a másodfokú bíróság az eredménnyel kapcsolatban a gondatlanság enyhébb fokát, valamint azt, hogy az okozati összefüggés közvetett volt.

A védő indítványától eltérően nem értékelte azonban további enyhítő körülményként az ítélet tábla a sértetti közrehatást, hiszen az irányadó tényállás szerint a sértett nem a vádlottat, hanem más személyt provokált, illetve (név) sértegetése, illetőleg a sértett bántalmazása egymástól időben elkülönült.

Tévesen értékelte súlyosító körülményként az elsőfokú bíróság a vádlott büntetett előéletét, hiszen a vádlott nem minősül büntetett előéletűnek, így csupán az értékelhető súlyosító körülményként, hogy korábban már büntetőjogilag felelősségre vonta a bíróság. Mellőzte az ítélet tábla a halmazat súlyosító körülményként történő értékelését is, hiszen csak a többszörös halmazat vehető súlyosító körülményként figyelembe, s a halmazatnak a büntetési tételt emelő hatása mellett még súlyosító körülményként is történő értékelése a kétszeres értékelés tilalmának az alapelvébe ütközik. Mellőzte az ítélet tábla azt is, hogy az eljárás alatt a vádlott újabb büntetőeljárás alanyává vált, hiszen ezek az eljárások még nem fejeződtek be, továbbá az élet elleni bűncselekmények elszaporodottságának, valamint a garázda és útonálló jellegű elkövetés súlyosító körülményként történő értékelését is, mivel ezek megállapítására, illetőleg súlyosító körülményként történő értékelésére nem volt alap.

Az így helyesbített bűnösségi körülményekre is figyelemmel helyesen jutott a törvényszék arra a következtetésre, hogy a vádlottal szemben a büntetési célok kizárólag végrehajtandó szabadságvesztés büntetés kiszabásával érhetőek el. Tekintettel arra, hogy a fenti helyesbítésekre is figyelemmel megállapítható az enyhítő körülmények jelentős túlsúlya, így indokolt a vádlott esetében a büntetési tétel irányadó középértékétől - amely 6 év szabadságvesztés - a vádlott javára történő eltérés. Azonban az elsőfokú bíróság által kiszabott szabadságvesztés az irányadó törvényi

minimumot olyan kevéssel haladja meg, hogy a szabadságvesztés büntetésnek a középértéket még mindig el nem érő tartamra történő súlyosítása szükséges volt.

Osztotta az ítélőtábla a közügyektől eltiltás mellékbüntetéssel kapcsolatban az ügyészi álláspontot, hiszen önmagában az a körülmény, hogy a vádlott külföldi - román - állampolgár, nem zárja ki a mellékbüntetés alkalmazhatóságát. A másodfokú bíróság ezért a vádlott által elkövetett cselekmény jellegére és tárgyi súlyára figyelemmel azt állapította meg, hogy a vádlott méltatlan arra, hogy részt vegyen a közügyek gyakorlásában, ezért őt a Btk. 61. § (1) bekezdése alapján, figyelemmel a 62. § (1) bekezdésében foglaltakra is, 3 évre eltiltotta.

Észlelte a másodfokú bíróság, hogy a törvényszék a vádlott által előzetes fogvatartásban töltött adatokat részben hiányosan, részben pedig tévesen tüntette fel az ítélet rendelkező részében, hiszen olyan előzetes fogvatartásban töltött időt is szerepeltetett, amelyet a vádlott más ügyben töltött előzetes fogvatartásban (2015. október 9. napjától 2016. április 6. napjáig terjedő időszak), ugyanakkor elmulasztotta a próbára bocsátással érintett ügyben 2014. május 20. napjától 2014. május 23. napjáig előzetes fogvatartásban töltött idő feltüntetését. Ezzel kapcsolatban a beszámítással kapcsolatos rendelkezése is hiányos volt, hiszen elmulasztotta a ténylegesen beszámított idő konkrét megjelölését, így a másodfokú bíróság azt pótolta.

Észlelte továbbá az ítélőtábla, hogy a törvényszék a Be. 330. § (4) bekezdésében foglalt rendelkezés ellenére elmulasztotta a Budapesti XX., XXI. és XXIII. Kerületi Bíróság 4.B.XX.717/2014/2. számú ítéletének próbára bocsátást kimondó rendelkezése hatályon kívül helyezését, ezért a másodfokú bíróság azt pótolta. Ezen túlmenően szükségtelenül állapította meg a törvényszék a vádlott bűnösségét lopás vétségének kísérletében, hiszen a próbára bocsátás során ebben a bűncselekményben a vádlott bűnössége már megállapításra került, így a lopás vétségének kísérletében az ítélőtábla a bűnösség megállapítását mellőzte.

Egyebekben az elsőfokú bíróság rendelkezései törvényesek voltak.

Észlelte az ítélőtábla, hogy a törvényszék az ítélet 19. oldalának 1. bekezdésében tévesen hivatkozott fegyház fokozatra, az helyesen börtön.

A kifejtettekkel következik, hogy a másodfokú bíróság a súlyosítás érdekében bejelentett fellebbezést alaposnak, az eltérő minősítés és enyhítés érdekében bejelentett fellebbezéseket alaptalanoknak ítélte, és az elsőfokú bíróság ítéletét a Be. 372. § (1) bekezdése alapján a rendelkező részben írtak szerint megváltoztatta, egyebekben pedig a Be. 371. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta azzal, hogy a vádlott születésének helye - feltehetően elírás folytán - tévesen került megállapításra, a személyi azonosító okmányának száma pedig hiányosan lett feltüntetve, s azokat helyesbítette.

A törvényszék által kiszabott halmazati büntetést a testi sértés büntette és a Budapesti XX., XXI. és XXIII. Kerületi Bíróság 4.B.XX.717/2014/2. számú ítéletével megállapított lopás vétségének kísérlete miatt tekintette kiszabottnak.

Mivel a büntetés kiszabása során az elsőfokú bíróság nem a Btk. 35. § (1) bekezdésének megfelelően járt el, így a másodfokú bíróság a vádlottnak szabadságvesztésre ítéltnek tekintette, amelyet börtönben kell végrehajtani.

Bár az törvényszék a törvényt nem megfelelően kötelezte a vádlottat az első fokú eljárás során felmerült bűnügyi költség viselésére, a fizetendő összeget számítási hiba folytán tévesen állapította

meg, annak összege helyesen 815.468.-Ft volt, így ezt a másodfokú bíróság helyesbítette.

A fellebbezési eljárás során a vádlott kirendelt védőjének jelenléti- és munkadíjával összefüggésben felmerült bünyügyi költség viseléséről az ítéltábla a Be. 381. § (1) bekezdése alapján rendelkezett, figyelemmel a Be. 338. § (1) bekezdésére is.

Az ítélet elleni fellebbezési jog kizárása a Be. 386. §-án alapul.

Szeged, 2017. február 16.

Dr. Mezölaki Erik s.k.
a tanács elnöke

. Nagy Erzsébet s.k. . Halász Edina s.k.
előadó bíró

bíró

A Fővárosi Ítéltábla 11.Bf.332/2016/5. számú ítélete és a Fővárosi Törvényszék 28.B.228/2016/31. számú ítélete a jelen ítéletben foglalt változtatással a mai napon jogerős és végrehajtható.

Szeged, 2017. február 16.

Dr. Mezölaki Erik s.k.
a tanács elnöke

tisztviselő